

Un informe del 1985 ja alertava que l'abocador no es podia posar a Cruïlles

Un enginyer que ha elaborat un estudi no ha pogut accedir al detall dels tipus de residus dipositats a Vacamorta

L'abocador de Vacamorta, a Cruïlles.

JOSEP CALLOL | CRUÏLLES

La història de l'abocador de Vacamorta de Cruïlles és plena d'incògnites que mai tindran explicació i que sempre quedaran en el terreny de l'especulació. Una d'elles és per què la Generalitat i l'empresa Recuperació de Pedreres S.L. van optar per instal·lar-lo en un lloc on tothom sabia que no era l'adequat. A menys que algun dels responsables polítics de l'època opti per parlar algun dia -si és que algun dia s'obre un procés penal-, mai se sabrà per què es va escollir aquell lloc, a poca distància de nuclis habitats i a tocar de l'immens paratge de les Gavarres.

El que no podran al·legar mai aquells responsables polítics i empresarials és que no tenien informacions que apuntaven que aquell lloc no era l'adequat. L'any 1985, un dictamen hidrogeològic elaborat pel Consorci d'Aigües de la Costa Brava ja desaconsellava la instal·lació d'un dipòsit a Vacamorta "pel greu risc de contaminació de les aigües subterrànies". Poc després que el

Tribunal Suprem es posicionés en contra de l'abocador i donés validesa a l'ordre de tancament de la instal·lació, les entitats ecologistes que havien lluitat des dels inicis de tot el procés, encapçalades per la Plataforma Antiabocador (PAAC), van encarregar un informe que avaluava les possibilitats de buidatge de Vacamorta.

El treball el va fer l'enginyer tècnic agrícola i biòleg Ferran Pauné, que ha treballat al Departament de Química Ambiental del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CESIC) i com a consultor ambiental durant 24 anys. És en aquest informe, finalitzat l'octubre de 2014, on es fa referència a l'antic dictamen del Consorci de la Costa Brava i es recull textualment algunes de les afirmacions que s'hi fan. El Consorci desconsella l'equipament d'acumulació de residus per la necessitat d'aigua potable per als habitants de la zona i recomana "evitar qualsevol abocament atès que podria contaminar les aigües subterrànies a causa de la permeabilitat dels aquífers". El Consorci considerava imprescindible "la completa impermeabilització del sòl", en cas que es decidís emplaçar-hi un abocador.

L'estudi elaborat per Ferran Pauné el 2014 recull que a aquest problema inicial del terreny s'hi afegeix "una

inadequada o insuficient impermeabilització per part del gestor" i afegeix que les proves que s'han realitzat a l'abocador ja en funcionament "mostren que no es compleixen els requisits d'impermeabilitat del vas, segons el decret 1/1997". Segons Pauné, "es constata la contaminació de l'aquífer per residus tòxics".

Però aquest no és l'únic problema amb el qual topa l'enginyer quan es disposa a realitzar el treball encarregat pels ecologistes. Un dels més importants és l'ocultació de dades que, segons la llei, són públiques. Pauné destaca, just a l'inici de l'informe, que "es desconeix de forma detallada la tipologia i quantitats de residus dipositats a l'abocador, ja que no s'ha pogut disposar d'aquestes dades" i insta l'Agència de Residus de Catalunya, depenent de la Generalitat, i l'empresa Recuperació de Pedreres a proporcionar "les dades del llibre de registre" a qui ho sol·liciti.

Una de les dades que es recull i que també s'havia plantejat com un greu problema quan es va projectar la instal·lació d'aquesta infraestructura a Vacamorta és la proximitat amb els nuclis habitats, especialment pel que fa a la qualitat de l'aire. Es refereix a un informe que el 2005 va fer la Direcció General de Qualitat Ambiental que, si bé tots els components estudiats estan per sota del que marquen les normatives, no s'analitzen "altres gasos propis d'abocadors". Aquest document de 2005, elaborat per la Generalitat, conclou que "malgrat no superar els límits legiscats, es detecta una contribució de l'abocador en la qualitat de l'aire", cosa que porta Pauné a corroborar que la distància amb el nucli habitat de Puigventós, situat a 452 i 572 metres de distància de l'abocador, "és insuficient per garantir el benestar i la salut humanes".

Pel que fa als terrenys, l'informe de 2014 també conclou que es podria "classificar com a sòl contaminat d'acord amb la documentació oficial de la Comissió Europa". El principal problema en aquest aspecte és, precisament, el mateix que existeix en els aquífers: la deficient impermeabilització.

El principal objectiu de l'informe és determinar si es pot complir la sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (avalada pel Suprem) que ordena el buidatge i restauració dels terrenys de Vacamorta. La Generalitat, amb posterioritat a aquest estudi, s'ha mostrat totalment contrària a buidar la instal·lació, al·legant els elevats costos "ambientals i socials", sense oblidar els econòmics.

L'enginyer tècnic agrícola contractat per les entitats ecologistes no és de la mateixa opinió. Ferran Pauné, assegura que "la solució de buidatge de l'abocador sembla la més adequada i viable", sempre d'acord amb les dades de les quals disposa, "les característiques del lloc, les seves deficiències de gestió, els usos urbanístics i el cost d'eficiència". En el capítol de conclusions, l'informe assegura que "els contaminants abocats no estan adequadament confinats, per la qual cosa s'escapen i es dispersen a l'exterior del recinte, contaminant sòl, aigua i atmosfera".

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/comarques/2016/01/18/informe-del-1985-ja-alertava/763009.html?utm_source=rss